

JSEM "ÄŒEAJOVÄ•"

PondÄ•lÄ•, 09 listopad 2015

Pijete Ä•aj ráno, pÄ™es den nebo snad dokonce i veÄ•er? Nemám na mysli ani tu pytlíkovou ovocnou směs s aromatem pÄ™ípadně směs z nejrÄ•znÄ•jších bylin; aÄ• uÄ• se používají jako směs na nejrÄ•znÄ•jší neduhy nebo druh bylinky - například Ä•aj mátový, ale pravý Ä•aj, neboli ty voÄ•avé sušené lístky z Ä•ajovníku. Já osobně jsem Ä•aj fajnšmekr.

Nedávno jsem měla velmi Ä•ivou debatu se svým kamarádem na téma nejlepší Ä•aj. On mi tvrdil, Ä•e nejlepší Ä•aje jsou jednoznačně ty z ÄŒíny. Zarazila jsem se. Já, když mám sáhnout po opravdu dobrém Ä•aji a pochutnat si, tak si spíš vybírám mezi japonským zeleným nebo indickým Ä•erným. A taky bych nepohrdla dobrým oolongem, což je velmi dobrý Ä•ajíÄ•ek z Taiwanu, a to zejména po obÄ•dÄ•. Ten opravdu dobrý je lehký a sladký. Takové má ráda. Když piju Ä•ínské Ä•aje, tak cítím jejich zvláštní trpkost a poznám je po prvním doušku. Jak Ä™íkán to si opravdu rádÄ•ji pochutnám na nějakém dobrém „japonci“. I když znám hodně lidí, kterým jakýkoliv japonský Ä•aj smrdí rybinou nebo chutná jako vyvaÄ™ené seno. To já si na něm opravdu pochutnám a ještÄ• má pÄ™íjemně nakopne na celý den. JeštÄ• se vrátím k tomu, co piju ráno - protože když si vyjmeÄ• místo ráda dám kávu, tak má po ní někdy rozbolí Ä•aludek, začne mě pálit Ä•áha a po půlhodině na mě padne nefalšovaná únava. ProstÄ• mne moc nenabudí :-)). KdeÄ•to dobrý zelený Ä•aj má udržet fit a s pÄ™ebytkem energie celé dopoledne, a někdy po obÄ•dÄ• (když na to najdu Ä•as) našlehám japonskou matchu, tak bych ještÄ• o půlnoci mohla kácat les.

JistÄ• máte v němkteÄ™í ještÄ• v paměti Ä•aj s mlékem. Já si Ä•ivÄ• vybavuji, jak nám ho vaÄ™ili ve škol. Byla ta taková vyvaÄ™ená „náÄ•eÄ•ová hadra“, hojnÄ• oslazená a s kapkou mléka. No, jak Ä™íkám, v nejlepší pÄ™ípadě nic moc. Ale když jsem uÄ• jako dospÄ•lá navštívila Anglii, zjistila jsem, Ä•e se tam Ä•aj ani jinak nepije, a vzhledem k mým pÄ™edchozím vzpomínkám v dětství, jsem neměla Ä•ádnou touhu ho ani ochutnat. PÄ™esně na to jsem si vzpomněla, když jsem byla nedávno u jedné kamarádky na pokecu a ona mi Ä•aj s mlékem nabídla. To se moc odmítnout nedalo... Byl to silný Ä•aj z indického Assamu, a já byla najednou pÄ™ekvapená, jak dobré a povzbuzující to má Ä•e být. No, ne Ä•e bych potÄ™ebovala něco podobného pít každé den, ale sem tam, proÄ• ne, a roz ani vzdálenÄ• nepÄ™ipomínalo tu nasládlou, vlášnou béšovou mléškolní vodu.

Jak vidíte, mám "Ä•ajovou úchylku", ráda si pochutnám na nějakém tom dobrém. K jedné z nich ale pÄ™ece jen patří jeden Ä•aj z ÄŒíny, a to Lapsang Souchong. Ten fakt má Ä•u a v poměrně hojném množství. Není to, jako většir Ä•ajÄ•, Ä•aj zelený, ale Ä•erný a s velmi zvláštní kouÄ™ovou vůní a pÄ™íchutí. Já si o tom hodně naÄ•etla a tak vím, suší s nad borovicovým dÄ™evem (tedy ten, o kterém jsem Ä•etla). A abych vám ho trošku k něšemu pÄ™ípodobnila, tak opÄ•t jedna reminiscence z dětství. Pamatujete si na „višÄ•ák“ neboli na VišnÄ•vského balzám (urÄ•itÄ• se hojnÄ• používá i teÄ•, ale já si ho pamatuji z dětství pÄ™í léšení nejrÄ•znÄ•jš zánÄ•tÄ•, podebraných skopnutých palcÄ• apod.)? Tak pÄ™esně tuhle mast ucítíte, když si uvaÄ™íte zmínÄ•ný Lapsang. Ä•erný, hodně aromatický a silný. Když si to tak uvÄ•domuju, tak ještÄ• na jednom výrazném Ä•ínském Ä•aji s je Pu-Erh. Také speciální Ä•aj se speciální výrobou. Je to zase jeden z Ä•ajÄ•, na který si musíte nejprve zvyknout, na ten zvláštní zatuchlý nádech, který získává díky zrání a pÄ™ítomnosti plísni. Jo, nejdÄ™íve mi ta pÄ™íchuÄ• pÄ™ipomíná spíš pach kÄ™eÄ•ka nebo babiÄ•iny pÄ•dy, ale zvykla jsem si, on je totiž fakt extra. Mám ho ráda a když mám nějakou speciální náladu a pÄ™emýšlím, který si zrovna udÄ•lat, tak urÄ•itÄ• na Pu-Erh pochutnám... ProstÄ• - když něco horkého, tak jedinÄ• výrazný, aromatický, silný Ä•aj, a v chuti němším osobitý. Víím, Ä•e většina lidí pije ty pytlíky Ä•eba někdo z vás má taky podobnou zálibu jako já. Které Ä•ajíÄ•ky preferujete vy?

RADKA